

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 31. malega srpana 1896.

List 31.

Pismo sv. Očeta vredniku nemškega mesečnika „Pelikan-a“, posvečenega češčenju sv. Rešnjega Telesa.

Veselo znamenje za sedANJI čas, kakor smo že večkrat rekli, je to, da se je začelo tako zelo častiti sv. R. Telo, ktero je središče vsega bogočastja in bogoslužja. Saj si brez tega Zakramenta ne moremo misliti duhovskega stanu, ktereга bistvo je v tem, da spreminja kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri. Če pa ni pravega duhovnika, potem tudi ne more biti prave daritve nove zaveze — svete maše, s ktero Boga najbolj častimo, zadostujemo, hvalimo in prosimo. Resnično je tedaj, da je najsvetejši Zakrament središče katoliškega bogočastja in bogoslužja; zato je popolnoma pravično, da se ljubezen do Njega vedno bolj vnema in razširja. Važnost tega češčenja seveda spoznavajo tudi naš najvišji pastir, rimski papež. Zato so poslali vredništvu mesečnika „Pelikana“ posebno pismo, v katerem izražajo svoje veselje nad tem, da duhovniki in lajiki bolj in bolj časte sv. R. Telo, od ktereга češčenja pričakujejo veliko sadu za notranje življenje posameznikov in za blagor cele Cerkve. Najpervo navedemo besede vrednikove glede tega pisma in potem pismo samo.

Ko smo na praznik presv. Serca Jezusovega, v petek dne 12. junija, govorili v Marijini cerkvi v Zürich-u o presv. Zakramentu, nam je došlo lastnoročno pisano papeževo pismo, v katerem naznanjajo svoje veliko veselje vsled naraščajoče pobožnosti do najsv. Zakramenta med duhovni in ljudstvom, in v katerem hvalijo zlasti splošno češčenje, brez izjeme po dnevi ali po noči. Zaradi poštnega menjavanja smo dobili

20. aprila poslano pismo še-le 12. junija. Te besede Očeta kerščanstva nas obilo odškodujejo za mnogoverstne napade, kateri so se godili proti „Pelikanu“ in vsemu evharističnemu gibanju. Dolslovni prevod latinskega pisma se glasi:

Svojemu ljubljenu sinu Janezu Künzle-ju, duhovniku.

Leon P. P. XIII.

Častitljivi brat, pozdrav in apostolski blagoslov! Poročilo, katero si nam prinesel o naraščanju pobožnosti do najvzvišenejšega Zakramenta sv. Reš. Telesa v Švici, Avstriji in Nemčiji, napolnilo nas je s posebnim veseljem. Kajti prepričani smo, da ni nič vplivnejšega, kar bi serca vzbujalo k lepemu in kerščanskemu življenju, in nič boljšega, kar bi pridobivalo nebeskih darov v naobilnejši meri kakor pobožnost do tiste verske skrivnosti, v kateri je Kristus vsa bogastva svoje ljubezni ob enem izlil. Kar pa naše veselje še množi, je okoliščina, da se ta pobožnost mogočno pospešuje ravno v tem času, ko prizadevanja brezbožnih ljudij v našo žalost z vedno rastočo silo na to teže, da bi zatlerli presv. Zakramentu primerno čast in iztergali ljubezen do Njega ter hrepenjenje po njem iz serc katoličanov.

Ker ima pa Vaše društvo tudi namen, izprositi hudo stiskani Cerkvi miru od svojega ljubečega Vstanovitelja, kako bi ne pričakovali slavljenja in zmage, ko toliko tisoč vernikov vsake starosti in spola neprestano moli v navzočnosti ljubečega Odrešenika? Štejemo si torej v dolžnost pohvalno povzdigniti tako daleč razširjeno duhovsko društvo za češčenje najsv. Zakramenta („Duhovniki — molivci sv. R. T.“), kako

tudi vzgledno pobožnost vernikov („Vedno čiščenje od zjutraj do večera in po noči“) in je z vso močjo pospeševati. Kristus sam naj vas množi na številu in gorečnosti! Mi pa podelimo v znak svoje dobrohotnosti in kot zastavo Božje naklonjenosti kakor Tebi, ljubljeni sin, tako vsem zbranim duhovnom in vernikom, kateri so združeni v čiščenju očitno izpostavljenega sv. Rešnjega Telesa (plublice propositae Eucharistiae adorandae), apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri Št. Petru, dne 20. aprila 1896, v 19. letu našega vladanja.

Kakor je razvidno iz zadnjega stavka, želé sv. Oče, da bi se pri čiščenju presv. Reš. Telo izpostavilo. Naj bi se to saj vsak mesec enkrat zgodilo, ali skozi ves dan ali saj jedno uro. —

K temu pripomnimo samo to: najsvetejši Zakrament sam, res je, ljudi že vleče in naganja k čiščenju — a v tem čiščenju nas pa spodbadajo še očetovske besede, besede namestnika Kristusovega. Sv. Oče sami torej močno to želé — kdo bi se temu potem še ustavljal! Papeževe želje naj bodo naše želje, papeževe težnje naše težnje — potem bomo res polni katoliško cerkvenega duha!

Okrožnica Leona XIII. o jedinstvu cerkve.

1.) Papež si stavijo nalogo s tem pismom natančno pokazati, kako je Kristus svojo Cerkev ustanovil kot jedino cerkev, ob enem pa tudi naznaniti dolžnosti, katere ima vsak kristjan vsled tega do cerkve. Zato v vvodu povdarjajo sv. Oče, da je njihova najvažnejša naloga pripeljati one, ki so izvan Cerkve, zopet nazaj, ker kot jedina Cerkev Kristusova je le ta, v kateri smo, prava.

„Dovolj Vam je znano, da je ne majhen del Naših prizadevanj in skrbij na to obrnjen, da bi zamogli one, ki so zašli, zopet nazaj priklicati v ovčnjak, kateremu je gospodar verhovni pastir duš, Jezus Kristus. To premišljujoč, zdelo se Nam je dokaj koristno za ta namen, če napravimo podobo in tako rekoč obris cerkve. Jeden najvažnejših njenih znakov pa je jedinstvo, katero ji je Božji začetnik vtisnil na veke kot znamenje resnice in nepremagljive moči. Mogočno mora vplivati na duha onih, ki razmotrivajo Cerkev, njena prirojena lepota in krasota, in prav resnično je, da ogledovanje Cerkve zamore odpraviti nevednost, ozdraviti napčena mnjenja in predsodke, zlasti pri onih, ki niso po svoji lastni krivdi v zmoti. Da celo vzbuditi zamore tako premišljevanje v ljudeh ljubezen do Cerkve podobno oni ljubezni, s katero se je Jezus Kristus Cerkvi odrešeni s svojo Božjo kervjo, zaročil kot

svoji nevesti. „Kristus je ljubil Cerkev in je samega sebe zanjo dal“. (Efež. 5, 25.) Če bi bilo treba onim, ki se hočejo poverniti k najljubeznivejši materi, katere do sedaj niso dovolj poznali ali so jo po krivici zapustili, kupiti si povrat ne sicer s kervjo, za katero ceno si jo je Jezus Kristus pridobil, ampak s trudom in težavami, ki se pa dajo jako lahko prenašati, tedaj naj jim bo vsaj razvidno, da tega bremena človeku ne nalaga človeška volja, ampak Božja volja in zapoved, in zato bodo s pomočjo nebeske milosti lahko sami na sebi izkusili in spoznali resnico onega Božjega izreka: „Moj jarem je sladak in moje breme je lahko“ (Mat. 11, 30.). Zato stavimo vse zaupanje v „Očeta luči“, odkoder prihaja „vsak dober dar in vsako popolno darilo“ (Jak. 1, 17.), onega namreč, „ki jedini daje rast“ (1. Kor. 3, 6.), vneto prosimo, naj blagovoli dati Naši besedi prepričevalno moč.“

2.) Sv. Oče nadalje razkazujejo sestav Cerkev: njeni udje so ljudje, njen namen je duhoven, njena sredstva vidna, njen izvor Božji: v vsem tem pa se kaže vsikdar in povsod jedinstvo.

„Dasi zamore Bog vse, karkoli se godi po stvarih, sam iz svoje lastne moči narediti, vključ temu pa se je hotel po dobrohotnem sklepu svoje previdnosti ljudij samih poslužiti, da bi jim pomagal. In kakor je hotel, da si ljudje v natornem redu pomagajo do gotove popolnosti, tako naj tudi v čeznatornih stvarih človek dobiva svetost in blaženost le po službi in sodelovanju drugih ljudij. Razvidno pa je, da ljudje ne morejo drug drugemu ničesar podeljevati, česar ne doznajajo po vnanjih čutilih. Iz tega vzroka je Sin Božji človeško natoro nase vzel, „kateri je, ko je bil v Božji podobi . . ., samega sebe ponižal, ko je podobo hlapca nase vzel, ljudem se podobnega storil“ (Fil. 1, 6. 7.), in kot tak je bivajoč na zemlji svoj nauk, svoje zapovedi in postave ljudem dal s tem, da je ž njimi govoril.

Ker je njegovo Božje delo moralo biti trajno in neminljivo, zato si je izbral nekaj učencev in jih storil deželne svoje oblasti. Ko je Duha resnice iz nebes nadnje poklical, ukazal jim je, naj prehodijo svet in naj to vse, kar jih je učil in jim zapovedal, natančno vsem narodom oznajnujejo, to pa s tem namenom, da bi človeški rod ne samo s pripoznavanjem njegovega nauka, ampak tudi s pokorščino zakonom zamogel doseči na zemlji svetost, v nebesih pa večno srečo.

Na ta način in iz tega vzroka rodila se je Cerkev; če se oziramo na njen konečni namen in pa bližnje vzroke, ki povzročujejo svetost, je cerkev gotovo duhovna; z ozirom na ude in pa sredstva, po katerih jim dohajajo duhovni darovi,

je samo ob sebi razvidno, da je vnanja in vidna. Učiteljstvo vsprejeli so apostoli po znamenjih, katera so videli in slišali, in to službo so tudi tako opravljali, z dejanji in besedami namreč, ki je gotovo vplivalo na čutila. — Na tak način tedaj je njih glas prišel v ušesa zunaj, a znotraj v duši rodil je vero: „Vera je iz poslušanja, poslušanje pa po Kristusevi besedi.“ (Rim. 10, 17.)

Dasi je pa vera sama na sebi priterditev prvi in najvišji resnici in se rodi v umu, mora vendar prodreti na zunaj v določenem izpovedanju: „Ker s srcem se veruje v pravičnost, z ustmi pa se priča v zveličanje.“ (Rim. 10, 10.) Podobno tudi v človeku ni nič bolj znotranjega, ko nebeška milost, ki povzročuje svetost; toda na vadna in poglobljena sredstva, po katerih se milosti vdeležujemo, so zunanja, zakramenti namreč, katere dele nalašč v to izbrani ljudje z gotovimi obredi. Jezus Kristus ukazal je apostolom in vednim naslednikom apostolov, naj učijo in vladajo narode: s tem je pa tudi ukazal narodom, naj njih nauk poslušajo in se njih oblasti pokorno podveržejo.

To razmerje dolžnosti in pravice bi pa v keršč. cerkvi ne moglo samo ne obstati, ampak tudi ne začeti se brez čutil, ki nam tolmačijo in naznanjajo stvari.

(Dalje sledi.)

Razlaganje apostolske vere.

Spisal sv. Tomaž Akvinski.

(Dalje.)

VIII. Člen.

Verujem v Svetega Duha.

Mnogoteri pa so sadovi, ki nam prihajajo po svetem Duhu. Prvič zbrise grehe in sicer, zato ker tisti, ki je kako stvar naredil, jo tudi lahko popravi. Duša je pa vstvarjena po sv. Duhu, ker Bog po njem vse deluje. Bog namreč ljubi svojo dobroto in s tem stvarja vse: „Ljubiš namreč vse, kar je, in nič tega ne sovrašiš, kar si vstvaril“ (Modr. 11, 25.). In Dionizij pravi, da Božja ljubezen ne more biti neplodovita. Dušo človeško, katero greh poslabša, mora tedaj sv. Duh popraviti: „Pošlji svojega Duha, in vstvarjene bodo, in obnovil boš obličje zemlje“ (Ps. 103, 30.). Ni pa nič čudnega, če sv. Duh očisti, ker vsi grehi se odpuščajo po ljubezni: „Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila“ (Luk. 7, 47.), „ljubezen vse pregreške pokriva“ (Preg. 10, 12.). „ljubezen pokrije obilnost grehov“ (I. Pet. 4, 8.). Drugič sv. Duh razsvetljuje razum, ker vse, kar vemo, vemo od sv. Duha: „Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil vse,

in vas bo opomnil vsega, kar koli sem vam rekel“, (Jan. 14, 26.) in zopet: „Maziljenje poudarilo vas bo vse“ (I. Jan. 2, 27.). Tretjič sv. Duh pomaga in nekoliko sili, da spolnujemo zapovedi. Nikdo namreč ne more spolnovati zapovedi Božjih, če ne ljubi Boga: „Če me kdo ljubi, slušal bode moj glas“ (Jan. 14, 23.). Sveti Duh pa stori, da ljubimo Boga, in zato pomaga: „Novo serce vam bom dal in novega Duha bom v vas položil in storil, da se bode po mojih zapovedih ravnali in moje sodbe ohranili in spolnovali“ (Eceh. 36, 26.). — Četrti sad sv. Duha je ta, da potrdi upanje v večno življenje, ker je tako rekoč zastava one dedščine: „Zaznamovani ste z obljubljenim sv. Duhom, ki je zastava naše dedščine“ (Efež. 1, 13.). To pa zato, ker mora dobiti večno življenje, v kolikor je otrok Božji: otrok Božji pa postane v kolikor je podoben Kristusu, podoben mu je pa, ako ima Duha Kristusovega, ki je sv. Duh: „Saj niste prejeli duha sužnosti spet v strah, ampak prejeli ste Duha posinovljenih otrok, v katerem kličemo aba, oče! Duh sam namreč daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci Božji“ (Rim. 8, 15.), in zopet piše sv. Pavel: „Ker ste pa sinovi, je Bog poslal duha svojega Sina v vaša serca, kateri vpije: Aba, oče!“ (Gal. 4, 6.). Petič nam pa sv. Duh svetuje v dvomih in uči, kaj je volja Božja: „kdor ima ušesa, naj posluša, kaj pravi Duh cerkvam“ (Skr. razod. 2, 7.) in: „Poslušal ga bom kakor učenika“ (Iz. 50, 4.).

(Konec VIII. člena)

Časopis „Delaveo“.

Vedno lepše je. Socijalni demokratje, o katerih je „Danica“ že pisala, polotili so se celo Kristusove vzvišene osebe. Nobena reč jim ni več sveta, celo včlovečeni Bog ne! Da so v svojem listu „Delaveo“ napadali duhovščino, od papeža od najnižjega redovnika; da jo z „Narodom“ vred blatijo na najpodlejši način — no, tega smo že vajeni; da se pa slovenski jezik v „Delavcu“ omadežuje z bogoskrunsko pisavo zoper Jezusa Kristusa, tega do zdaj nismo bili vajeni. To je storil „Delaveo“ pred kratkem v 2 številkah. Pod naslovom: „Kristus in socijalna demokracija“ je prinesel polno bogokletnih stavkov zoper Jezusovo osebo. Napeljeval je vodo na „svoj mlin“ s tem, da je Gospoda Izveličarja proglašal za socijalnega demokrata in sovražnika katoliške duhovščine. To bi „Delaveo“ serčno rad dosegel, da bi vse sovražilo duhovščino, kakor jo on — črni talar in rujava kuta — je preostra pridiga zanj, zato svoje kratkovidne bralce slepari s tem, da kar reče: Kristus je bil sovražnik kat. duhovščine — potem seveda je gotovo res, ker je on tako rekel! Smešno se nam zdi, take reči pobijati, ker je njihova neumnost preočita — a vendar bodi rečeno: Komu pa veljajo besede: „Kakor je Oče mene poslal, tako vas jaz po-

šiljam?" (Jan 20, 21.); komu je zapovedal: „Pojdite in učite vse narode?" (Mat 28, 19); ali pa znane besede: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor vas posluša, mene posluša?" (Luk. 10, 16.) Te besede je govoril apostolom; apostolov nasledniki so škofje in mašniki — skratka: katoliška duhovščina.

Zelo bogokletne so dalje besede, ktere naravnost taje resnico, da je Kristus pravi Bog; namreč: „Dandanes se ne da več za gotovo določiti, ali so se čudeži, ktere je baje Kristus delal, v resnici zgodili ali ne. Tem čudežem lahko človek verjame, ali pa tudi ne verjame." Čudeži, o kterih govori sv. pismo, o kterih se govori ob nedeljah in praznikih v cerkvi, ti so izmišljotina, nič resničnega. Čudežev tedaj ni, ker jih mi nismo videli; zato da tudi Kristus ni pravi Bog, ker ni čudežev delal, ktere mu nekteri podtikajo. — To povdarja „Delavec". Kristus tedaj ni delal čudežev, zato ni bil pravi Bog, temveč samo zelo moder in učen mož. „Delavec" tedaj hoče na vsak način spraviti Kristusa z Njegovega božjega prestola ter Ga ponižati samo med navadne ljudi. Res, kako poguben in škodljiv je ta nauk! Ako namreč ljudje ne bodo več verovali v Kristusa kot pravega Boga, potem tudi ne bodo nič več verjeli Njegovim besedam, ne bodo več verovali v večnost, v neumerljivost duše, v povračilo onstran groba — in to ravno nameravajo socijalni demokratje — ampak tu na zemlji si bodo skušali vstvariti nebesa. Polastili se bodo s silo tujega imetja! varna ne bo pred njimi nobena reč — skratka: na stežaj bodo vrata odprta vsem pregreham. In res, čemu bi se človek še premagoval, postil, zatajeval, zakaj bi samo bogatin vžival veselje premoženja, zakaj bi si ga revež s silo ne polastil, če ni večnosti, če ni nebes onstran groba; če ni kazni tam!? Kam gremo, ako se taji božanstvo Jezusovo! Kako strašne posledice bodo nastale vsled tega za vsakdanje življenje! Ako ljudstvo ne bo več vere imelo v Kristusu pravega Boga in prihodnjega Sodnika, potem tudi policija ne bo nič opravila.

Socijalni demokratje hočejo tedaj tu na zemlji nebesa — v prijetnem vživanju; zato tudi opisujejo Kristusa kot „lahkoživca," „Delavec" namreč piše: „Kristus ni bil nasprotnik prijetnega življenja — Kristus je bil prijatelj dobrih jedil, pijač kakor tudi obleke. Kot prijatelja dobrih jedil in pijač se je pokazal pri ženitnini v Kani Galilejski... in v tem, da je sprejel mnogo povabil na pojedine... Nekteri so Kristusu celo očitali, da je požeruh in pijanec... Kristus je toraj vžival veselje tega sveta itd." Tako tedaj piše „Delavec" o našem Zveličarju: slika Ga kot nečimerneža in nezmerneža; kaže Ga kot človeka polnega slabostij in napak — — — tako piše „Delavec" še dalje in hujše. On naravnost taji s tem božanstvo Gospodovo. Zato, bralci „Daničini," pazite, da se ta škodljivi list ne bo razširil po vaših hišah in družinah; pazite, da se Njegovega duha ne navzemo vaši in drugi ljudje. Paziti je treba tem bolj, čim bolj prederzno ga razširjajo; kar po cestah ga raztresajo, da bi ga nemogredoči ljudje pobrali in čitali; vsiljujejo ga v posamezne hiše itd. Skerben gospodar trdno zaklepa duri, da se ne priplazi tat v hišo ter mu ne vzame blaga — še bolj se je treba varovati tacega lista, ki naravnost bogoskrunsko piše o J. Kristusu. Skerbna mati odstranjuje iz hiše ni brani vstop nevarnemu človeku — zapeljivcu, da bi ji ne spridil nedolžnih otrok — še bolj je treba

odstranjevati tak list, ki res terga iz serca vero v Jezusa Kristusa. Pokojni gospod kanonik Jeran je pogostokrat pisal v „Danici" o slabih časopisih ter naglašal, kako močno se pregreše oni, ki jih podpirajo, razširjajo in navlaš in brezpotrebno prebirajo. Če spoštujemo take može, kakoršen je bil r. gospod monsignor, radi dobrotelčnosti, neumorne delavnosti — sploh čednosti njihove, skazujmo svoje spoštovanje do njih s tem, da poslušamo tudi njihove besede ter jih vbogamo — toraj tukaj, da odstranjemo slabe časopise! In pri nas so znani nekteri kot zelo slabi, kakor: „Slovenski Narod" in „Rodoljub", „Slovanski Svet" itd. — cvet vseh je pa „Delavec". Začeli so širiti nek drug socijalistični list: „Svoboda", ki je isto tako nevaren. Četudi so priverženci teh listov, četudi so si liberalci in socijalni demokratje tako nasprotni glede narodnosti, jedini so si pa, kakor smo že omenjali, v sovraštvu do Kristusa in Njegove Cerkve ter kličejo: „Nolumus hunc regnare super nos" — Nočemo, da bi Ta vladal čez nas.

Ogled po Slovenskem in dopisi

Ljubljana. („Pripravniki dom.") V našem listu smo nedavno poročali v petdesetletnici Alojzijevejšča, ktero je res velika podpora za marljive gimnazijce. Tam so z vsem preskerbljeni v dušnem in telesnem obziru. Obvarovani so zlasti pred nevarnostimi mladega človeka.

Jednaki zavod bi zdaj radi zasnovali za one, kteri se pripravljajo za učiteljski stan. Učiteljski pripravniki so tacega zavoda zelo potrebni. Oni so namreč večinoma sinovi nepremožnih starišev; in posebno zato še potrebujejo skerbnejše vzgoje, ker morajo že tako zgodaj, navadno že v mladeniški dobi med svet — za ljudskega učitelja. Treba je tedaj, da se zgodaj vzgoje v krepstne in značajne može, kteri bodo koristno mogli izvrševati svojo službo. — To misel je gojil g. Anton Kržič, profesor veronauka na učiteljišču, že več let in sedaj je s pomočjo blagih mladolinoljubov, zlasti ravnatelja učiteljišča g. Hubada dosegel, da se je pričelo društvo „Pripravniki dom", ktero ima namen zgraditi in vzdrževati učiteljskim pripravnikom primerno hišo, kjer bi imeli stanovanje in hrano za nizko ceno, ali celo brezplačno, in kerščansko domačo vzgojo; društvo bo skerbelo tudi onim pripravnikom, ki bodo bivali zunaj tega zavoda, za zanesljivo stanovanje in nravno vedenje. Vsakdo sprevidi, kako potrebno in mladini koristno bo to društvo. Mi želimo, da bi pripravniki telesno in duševno krepki, nepokvarjeni stopili med prosto ljudstvo, kteremu naj bi pomagali do potrebne izobrazbe ter mu bili vzgled vserega prepričanja in kerščanskega življenja. Nekaj denarja je za „Pripravniki dom" že nabranega, vendar je vse premalo — zato bomo za vsak dar, ki nam dojde v ta namen, klicali s hvaležnim srcem: Bog poplačaj stotero!

Ljubljana. Dne 24. t. m. t. j. pred sv. Jakobom se je, kakor običajno, mestna duhovščina s preč. stolnim kapiteljem na čelu poklonila prevzvišenemu gospodu knezoškofu ter jim za god prišla častitat. Mil. gosp. generalni vikar pl. Pauker je v priserčnih besedah izražal cele duhovščine čutila ob tej priliki. Povdarjal je, da nismo prišli prevzvišenemu gospodu knezoškofu sreče voščiti samo zaradi zvuna-

njosti, češ, ker je taka navada — temveč iz posebne ljubezni in spoštovanja do njih. Ljubimo, cenimo in vbogamo jih tem bolj, čim bolj se leto za letom prepričujemo o njihovi požrtvovalnosti in vnemi za časni in večni blagor od Boga jim odkazane škofije. Duhovniki se morajo po določbi sv. Cerkve sicer vsak dan pri „tistem delu“ sv. maše spominjati svojega višjega pastirja, a sv. Jakoba dan so to še posebno storili z željo, naj jih Bog v sedanjih burnih časih krepča in tolaži, enkrat pa jim na priprošnjo sv. Jahoba, njihovega patrona, dodeli krono neminljivega veselja — V očetovskih besedah kakor vselej, zahvalili so se Prezvzišeni tudi sedaj vsem za izražena voščila ter povedali, da pogosto priporočajo celo škofijo Bogu, naj jo On vodi in vlada! Izražali so svoje posebno veselje tudi nad tem, da se po škofiji bolj in bolj širi duh molitve, zlasti češčenje sv. Rešnjega Telesa; da toliko možkih celo noč žertvuje, da molijo Jezusa v tabernakelju. Konečno so omenjali še zadnje papeževe okrožnice „o zjedinenju cerkva“ ter na podlagi tega opozarjali na to, v čem se kaže pravi cerkveni duh. Ta je v tem, da smo s sv. Očetom, najvišjim pastirjem, jednih mislij in želja; da so njegove težnje i naše težnje. V tej okrožnici pa ne povdarjajo sv. Oče samo tega, da je Cerkev samo jedna prava, temveč da mora biti Cerkev tudi med seboj jedina t. j. verniki morajo biti jedini med seboj; biti morajo tesno zvezani s papežem in škofi. In ako bo Cerkev tako jedina v notranjosti svoji, potem bo stala močno in terdno vsakojakim sovražnikom nasproti.

S polnim zadovoljstvom smo se podali od Prezvzišenega želeč jim vsak v svojem sercu blagoslov Božji pri njihovem delovanju in še mnogo let v ljubljanski škofiji.

Razgled po svetu.

Rim. Sv. Oče so sprejeli bivšega dunajskega nuncijskega kardinala Agliardi-ja, ki se je pred kratkim vernil v Rim. Kardinal je poročal o svojem težavnem delovanju na Dunaju, kakor tudi o vspehu svojega potovanja h kronanju ruskega cara v Moskvo. Kot zastopnik papežev je bil na Ruskem povsod z največjo častjo sprejet, dobil je tudi od carja in njegovih ministrov zagotovilo, da se bodo marsiktera težavna vprašanja za rimsko stolico ugodno rešila. — Ker je sedaj v Rimu neznosna vročina, bivajo sv. Oče po dnevi, kolikor jim čas dopušča, v vatikanskih vertovih, zvečer se pa vedno povračajo v Vatikan.

Avstrija Kakor zadnje jesen na Kranjskem, bodo prihodnje mesece po več deželah našega cesarstva volitve v deželne zbore. Skoraj povsod si bodo stali nasproti kerščanski socijalisti in liberalci. Na Nižje Avstrijskem bodo kristjani pod vodstvom verlega Luergerja skoraj gotovo zmagali liberalce in si pridobili večino v deželnem zboru. — Kakor smo na Kranjskem molili za srečni izid volitev, tako je dolžnost, da tudi sedaj molimo v ta namen, kajti zmaga kerščanskih načel v sosednih deželah bode tudi pri nas dobre nasledke imela. —

Dunaj. Novi papežev nuncij, Taliani, bode prišel začetkom prihodnjega meseca na svoje mesto. —

Zagreb. Prezvzišeni nadškof Posilović je pretekla dni posvetil 19 novomašnikov. Za velikansko zagrebško nadškofijo je to malo število. — Krasna

stolna cerkev se še vedno popravlja. V ta namen je daroval prevzvišeni nadškof 10.000 gld., kot prispevek za leto 1896. —

Mažarsko. Liberalna vlada sega, kar se je bilo že zdavnej bati, po cerkvenem premoženju. Boj zoper katoliško Cerkev bode tedaj kmalu ravno tak, kakor je bil pred 20 leti pod Bismarkom na Nemškem. Bog daj, da bi bila nova katoliška stranka na Ogerskem ravno tako močna in dosledna v tem boju, kakor so bili nemški katoličani. — Civilni zakon t. j. poroke pred županom mesto pred župnikom, so mažarski liberalci vpeljali samo radi — judov. V prvih 4 mesecih t. l. se je civilno poročilo 170 parov med kristijani in judi. — V Budapešti je bilo 80 tacih porok. Po pravici se toraj sedaj Budapešta že — Judapešta imenuje.

Bosna Pobožnost do presv. Serca Jezusovega se med ondotnimi katoličani vedno bolj razširja. Nadškof Stadler za to pobožnost ves gori. To je pač veselo znamenje, katero nas navdaja z upanjem, da bodo tudi v Bosni za katoliško Cerkev nastopili srečnejši dnevi. Naj bi tudi verni Slovenci glede te pobožnosti ne zastali za Bošnjaki! Vsaj je tudi za nje edino upanje na boljše dni ljubezen do presv. Serca Jezusovega. —

„**Balkan**“ je ime listu, ki ima namen pripravljati pot do združenja razkolnih Slovanov s katoliško Cerkvijo. List je posledica okrožnice sv. Očeta Leona XIII, s katero je lansko leto vabil ločene brate v naročje edino izveličalne rimske Cerkve. Izdaja ga tiskarna Ant. Scholca v Zagrebu, Margaretska ulica št. 6. Vrednik dr. Š. pl. Bresztyensky vabi razkolnike naj pridno sodelujejo pri tem listu, da se Herвати, Serbi in Bolgari toliko bolj spoznajo, in da neha strašno sovraštvo med njimi. Ako bode vladala od obeh strani prava kerščanska ljubezen, ako bodo vsi imeli pred očmi le čast Božjo, potem je upanje, da se bomo približali onemu času, ko bode na slovanškem jugu zavladala jedinstvo, za katero je Jezus tako ganljivo molil pri zadnji večerji, in po kateri tolikanj hrepeni veliki Leon XIII. —

Francija Ker je zadnje ministerstvo nekoliko bolj katoličanom pravično, zato je framasoni hudo napadajo. Zasluga sedanjega ministerstva je, da bode nadškofijsko stolico v Tulusi zasedel odločen mož, poln cerkvenega duha. Tudi redovnikov in redovnic sedanjí ministri tako ne preganjajo, kakor njihovi predniki. — V Rodesu je 10. t. m. umrl škof-kardinal Josip Bure. —

Zgodovina samostana Mariannhill. (Piše Trapist v Mariannhillu.) (Dalje.) Zadnje dni je pregledal P. Franc še enkrat in poslednjikrat vso veličastno naselbino „Marija zvezdo.“ Bilo je to njegovo delo. Bil je to sad enajstletnega, trudopolnega dela. Kdo bi mu zameril, ako mu je bilo v sercu hudo, vsa ta dela in pridobitve zapustiti ter zamenjati gotovo z negotovim. V duši so mu znova vstajali vsi dogodki, ki jih je tu preživel v tako dolgem času. Saj je na vsem, kar je videl pred seboj, počival njegov pót. Ne dá se tajiti, da je na vsem njegovem delu v „Marija zvezdi“ počival Božji blagoslov; kajti kolik razloček med prihodom v ta kraj, ko je bival v svinjaku, in pa med današnjim dnevom po enajstih letih, ko stoji tu veličasten samostan in različne tvornice, katere goni deloma para deloma voda! Ni čuda torej, da se je ves melanholičen vernil P. Franc

domu! Stari in mladi Bošnjaki so prihajali, da bi ga pregovorili od odhoda, ali pa da se mu še enkrat zahvalijo za vse od njega prejete dobrote in prejmejo od njega blagoslov. Celo Turki so ga pregovarjali, naj nikar ne odide. Toda njega je vlekla nevidna moč v tujino, — in vendar je bila njegova usoda še v naročji nejasne bodočnosti, ni slutil, kako težke in vroče dneve mu brani črna dežela. Da bi bil on to slutil! —

Približal se je 21. dan junija, veseli praznik sv. Alojzija; dan, o katerem se je P. Franc pred 11 leti v Bosniji nastanil v svinjaku, zibelki sedaj tako cvetoče „Marija zvezde.“

To obletnico je praznoval enajstič in poslednjič, in potem — potem je odrinil drugi dan, 22. junija 1889 s svojim moštvom iz „Marije zvezde“.

Še enkrat se poslovi P. Franc od zbrane samostanske občine v smislu besedij: „Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus et pereatis de via iusta.“ Potem se odhajajoči in ostali še enkrat poljubijo, — pri čemur se je po ihtenju poznalo, kako so se med seboj ljubili.

Pevovodja še določi popotne molitve, samostanska vrata se odpro, in med petjem sv. psalmov (marsikteremu je vsled ihtenja glas zastajal) odri-nejo s križem naprej proti bližnjemu bregu reke Vrbas, kjer je potnike že ladija pričakovala, da so se prepeljali čez reko. Med vzdih „Bog te ohrani, preljuba Marija-zvezda! Z Bogom!“ so se odpeljali.

Čeravno je smel zdaj vsakdo govoriti, vendar ni govoril nikdo, tembej glasno je pa govorilo serce. Tako so šli po dolgi cesti skozi dolino reke Vrbas do Stare Gradiške. Tam stopijo na parobrod in se peljejo po Savi do Siska, kjer so v neki prazni plesni dvorani na tleh s svojo popotno obleko, vsak po svojem okusu prenočili.

Potem so se peljali čez Zidani most, kjer jih je lastnica železnične restavracije prav dobro in sicer zastonj (kar je največ vredno!) pogostila, v Maribor, kjer jih je deloma frančiškanski samostan, deloma pa škofovski duhovni seminar prav po bratovsko prenočil. Od tukaj so šli skozi Koroško in Pusterthal čez Brenner v Inomost in Monakovo. Tu si je prevzelo pomočniško društvo nalogo, da popotnike potrebno pokrepča. Potem jih je vedla pot čez Würzburg in Aschaffenburg v Mainz, kjer jih je kat. kupčijsko društvo pogostilo in izverstno zabavalo. V Kolinu so bili, razdeljeni med več privatnih hiš in v „Pijevo hišo“, lepo vsprejeti. Dopoldne 30. junija so dospeli čez Antwerpen do Temze, kjer jih je „Stuart Castle“ dovel neposredno v ladijo, ki bi jih imela v Afriko odpeljati. Škof pa si ni upal toliko množico redovnikov v njih opravi pokazati v Londonu, boječ so namreč, da bi jim poulični pobalini kaj žalega ne prizadeli.

Škof je vsprejel moštvo na afriški ladiji. Pripe-ljal je seboj nekaj misijonskih sestra in duhovnov, ki jih je pridobil za svoj obširni vikarijat. Za moštvo, ki je znašalo le 43 oseb, je škof najel posebno la-dijo! Vožnja je bila neprijetna, ker se mala ladjica ni mogla kakor velika ustavljati šumnim morskim va-lovom; vsled tega je skoro vse napadla morska bo-lezen. — P. Franc je predstavil škofu vsakega redov-nika posebej, in povedal, s čim se peča. Niso pa še dobro sedli, kar prihiti neki agent v kajito in za-hteva od P. Franca ves denar, češ, da ga hoče djati v hranilnico; rekoč: „ni dovoljeno in tudi v navadi

ni, veliko denarja v tako majhni ladiji seboj nositi, da se ne izgubi, če se pripeti kaka nesreča!“

Lepo priporočilo za potovanje v južno Afriko!! Dobri prijatelji iz Avstrije in Nemčije so podarili P. Francu blizu 5000 gld, da bi bil vsaj za prve naj-nujnejše potrebe preskerbljen. — Vendar, naš pater izprazne listnico in mošnjo ter preišče natančno vsak predal, celo nemški, holandski in angleški kovani denar je zajel agent; samo jedna avstrijska desetica (10 kr.) mu je še ostala, ker je ni mogel menjati. Vsak je res lahko rekel: „Omnia mea mecum porto!“ (Vse svoje imetje imam seboj.) — Stroji, zaboji in veliki bik — njegova nadaljna usoda je znana — so bili že dan poprej vkercani. — in tedaj je odrinila ladija dne 30. junija leta 1879. Popotovanja po morji, ki je trajalo 28 dnij, ne bodem opisaval; le toliko naj omenim, da jih je komaj 5 prebilo brez morske bolezni. Kdor jo je že kedaj skusil že ve, kaj to po-meni. P. Franc, dasiravno najbolj terdne narave, je bil vendar med vsemi najbolj bolan. Ker ni mogel vsled vročine v spodnjem prostoru prebiti, je ostal čez noč na nekakem naslonjaču na krovu. Nekega jutra pri prvem svetlikanju P. Franca nekaj prav nemilo vzbudi. Val, ki s seboj je ladiji v bok zadel jo je tako nagnil, da se je vse, kar ni bilo pribito ali pri-vezano, prevernilo, in tako se je zgodilo tudi P. Francz na njegovem stolu. S tako silo je priletel na ladjino ograjo, da se mu je golenica vsa odergnila. Tedaj pa, ko je ravno na tleh ležal, pljuskne val na krov in P. Franca vsega premoči. Odslej mu je do-volil kapitan bivanje na krovu le po noči, in sicer navezanemu na priterjen stolec. Prišel je vsak večer in natančno preiskoval, če je vse varno in v redu. Kolikor bolj proti jugu so šli, tem merzleje je bilo, ker zima na jugu gospoduje najbolj meseca junija, julija in avgusta. P. Franc ni mogel sedaj več ostati na krovu. Prenesli so ga v spodnje prostore, kjer je več dnij pod stopnjicami na zabojih prebil in užival sveži zrak, ki je od zgoraj doli prihajal.

Naposled ugledajo Capetown (r Keptaun-Cap-stadt), kjer je ladija nekaj ur obstala. Tamošnji škof je prišel z duhovščino iz mesta, da pozdravi škofa na ladiji. Čez 30 ur se izkercajo naposled pri Port Elizabeth, bilo je 28. julija 1879. V procesiji so šli v cerkev, kjer jih je škof blagoslovil, in kjer so tra-pisti zapeli „Te Deum“.

Drugi dan se odpeljejo po železnici v Bluekliff, ki je zadnja postaja pred Dunbrody: tako naj bi se namreč imenoval novi samostan po slavni stari opa-tiji na Irskem. Tako je bilo tudi po porcelanastih po-sodah angleški užgano: „Dunbrody Abbey.“ Iz Blue-kliff-a so šli še 3 ure v notranjost, da so prišli do „opatiije Dunbrody“.

Moral bi pač videti zemljo, kdor bi hotel razu-meti presenečenje, ki se je polotilo škofa — on namreč prej zemlje niti videl ni — še bolj je bilo pa presenečenih 32 trapistov, ker niso videli dru-zega, kakor ternje in ternje. In čim dalje so šli, tim gostejše, tim slabše je bilo. Naposled so prišli skozi izsušen kras (Steingerölle); imenuje se Sunday River“ (Nedeljska reka), to je tisti „splendid River“, iz ka-terega baje sloni pijo, ki pa komaj živino z vodo preskerbi. Šli so še čez majhen grič ter prišli do ne-kake kositarne stavbe, ki je bila obkrožena s ter-njem in bodičevjem: „Dunbrody, the Abbey“ — „opa-tija Dunbrody.“ Trapisti so sperva mislili, da se z njimi

norčuje, toda ne, zares je bilo; ustavili so se, stopili s konj in drug drugzega pozdravljali.

(Dalje nasl.)

Amerika. St. Paul, Minn., 3. jul. 1896. Smert msgr. Jerana ni le na Kranjskem in v sosednjih deželah, ampak tudi v oddaljeni Ameriki vsacega, kdor je blagega pokojnika poznal, močno presenetila. Uprav v slobodni Ameriki jih je več, bodisi duhovnikov bodisi lajnikov, kateri imajo še poseben vzrok pokojnemu monsignoru biti hvaležnim ves čas svojega življenja; ako bi jih namreč oni ne bil podpiral s svojo radodarno roko, bi nikdar ne bili postali, kar so.

Čitatelji „Zgodnje Danice“ se še spominjajo pisma, katero je ona prinesla okolu Božiča lan. leta; v tem pismu neki novomašnik vso hvaležnost izraža preč. gosp. Keržiču in pa nepozabnemu msgr. Jeranu. Oni novomašnik ni edini, ki vé hvalo g. pokojniku, ampak jih je še množica drugih, kateri pa sedaj — da mu skažejo hvaležnost — molijo zanj, proseč ga, naj tudi on potem ne zabi njih pred stolom Vsegamogočnega. Rajnki gospod msgr. Jeran pa ni bil samo pri dijakih slov. v Ameriki priljubljen, ampak tudi pri starejših preč. gospodih; to nam posebno priča to, da so slovenski duhovniki, ki so bili iz Minnesote zbrani v St. Paulu za časa duhovnih vaj, zbrali precejšno svotico za gospod Jeranovo kuhinjo. Kako visoko je on čislal „Ameriške“ duhovne, nam kaže tudi to, da je vsakokrat, kadar je kaj slišal iz Amerike, vselej tudi on to omenil v Danici. Kadar jo pa kak duhovnik imel srečo obiskati svojo ljubo domovino, ni nikdar zamudil gospod Jerana pri prvi priložnosti obiskati. In zakaj bi ga tudi ne? Vsaj je bil zagotovljen, da ga čaka najprijaznejši vsprejem itd.

Pa, kaj bi pisal o tem, ker že črna zemlja krije truplo nepozabnega gospoda; te verstice — če jih bo č. g. vrednik našel vredne za natisek — so mu le slab spomin. Molitev je še najboljši spominek za umerlega; s to mu hočemo skazati hvaležnost, katero smo mu dolžni. Če je pa že toliko srečen, da že gleda večnega Boga, nas pa tudi on ne bo pozabil ter ne jenjal prositi za nas, dokler se ne snidemo v boljši domovini. Komaj se je žalost, katero je povzročila smert msgr. Jerana, malo pozabila — že nam prinese berzobjav drugo, nič manj žalostno vest: o smerti kanonika Kluna. On, ki je stal kakor skala pred deročim tokom, na terdno kat. principih in možko pobijal in pobil več liberalnih, proti katoliški veri naperjenih lažij; on ki je bil neomajen, kadar se je šlo za našo svetinjo — sveto vero; on ki se je čversto zoper vsako nezgodo politično v brán postavil in nekako ponosno, vendar prijazno, rekel: ne, tega pa že ne! on ni več mej živimi! Lahka mu zemljica!

Uboga Slovenska, če Ti bo smert tako malo prizanašala, kaj Ti je početi? Kedaj se bode nadomestil Jeran, in kje dobiš moža, ki bode v stanu se skazati vrednega naslednika kanoniku Klunu? Res, žalostno! — — —

S Slovensko stvarjo v Ameriki gre še dosti dobro; časopisa, zlasti katoliški „Amerikanski Slovenec“, dobro napredujeja.

Č. g. Peter Jeram ima, kakor je bilo pričakovati, dokaj sitnostij in težav na novi naselbini. Več nezadovoljnejev, kakor stoji v „Am. Slov.“ se je že od tam odpravilo ter tako težko breme č. g. vstano-

vitelju še bolj obtežilo radi tega, ker so hoteli vložen denar nazaj; vendar, da rabim g. Jeramove besede, se na vsaka dva zanikerneža, dobi eden zadovoljnež in poštenjak, kar daje pogum ostalim, zlasti pa še g. Jeramu. Da se je kolonija že dokaj organizirala, nam pove dopis v verlem našem „Slovincu“, kateri je podpisan — če sem znal šteti — od 52 mož — naselnikov. To število naselnikov je zadovoljno z naselbino — toraj ni strahu, da bi vsahnila. — Če se to podjetje posreči, potem je veliko storjeno za Slovenstvo v Ameriki in se sme z gotovostjo pričakovati obilnega sadu.

Č. g. J. Solnce se je odpeljal po vel. noči v Evropo; čč. gg. A. Vilman in F. Jager sta pa pred 14 dnevi odpotovala v domovino, in se zopet vsi čez par mesecev povernejo. Tudi č. g. M. Bilbon si je vzel počitnice za nekaj časa ter odpotoval v rodno mu vas, Zapoge. Vsim čč. gg. voščimo, da bi se dobro zabavali in pa srečno vernili nazaj v Ameriko.

—r—

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec veliki srpan (avgust.) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Misijon na Islandiji.

b) Posebni nameni:

1.) **Sv. Petra verige.** Ta in vsak dan meseca naznanjene pa še ne zaznamovane ali nenadoma nastale zadeve. Stiskana sv. stolica. Katoliško gibanje v Italiji. Kat. duhovščina na Ruskem.

2.) **Sv. Alfonz Ligvorij.** Družba najsv. Odrašenika. Redovniški zbori. Hudo bolni v tem mesecu.

3.) **Najdenje kostij sv. Štefana.** Stanovitnost v spoznavanju sv. vere. V zavodih vzrasli gojenci. Izgubljeni.

4.) **Sv. Dominik.** Red sv. Dominika. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Odstranitev velikih ovir pri poklicu.

5.) **Sv. Marija Snežnica.** Marijina materinska pomoč v nepopisnih družinskih težavah. Prosilci, ki prosijo za službe in so v stiski. Sirotišnice. Slepici.

6.) **Jezusovo spremonjenje.** Društvo duhovnikov vednega češčenja. Duše, ki so vsled prevelike ljudske hvale v nevarnosti. Sramotilci vere in neverniki.

7.) **Sv. Kajetan.** Red teatincev. Nemški kat. shod. Odvernitev strupa, ki tiči v morfijumu. Zatirana kat. rastlinska šola.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprosnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomote, odpad in brezverstvo, prešehtovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka bolna oseba, ktera močno terpi v nogah, priporoča se v molitev na čast Jezusovemu Sercu, N. Lj. Gospej, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu za ozdravljenje, če je Božja volja.

Zahvala.

Podpisana se zahvaljujem presv. Sercu, N. Lj. Gospe in sv. Frančišku Serafinskemu za dobljeno milost, da je moj brat prejel vendar enkrat sv. Zakramente.

E. K.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Prihodnji četrtek, 6. avgusta, bo v uršulinski cerkvi ob 5. zjutraj slovenska pridiga in sv. maša pred izpostavljenim presv. Reš. Telesom za ude bratovščine „vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa“. Med sv. mašo je skupno sv. obhajilo za ude. Tudi ob 4. zjutraj bo sv. maša za žive in mrtve ude bratovščine.

Katoliška družba ima prihodnji torek to je 4. avg. 1895 na Rožniku sveto mašo za žive in umerle družbenike zjutraj ob 5. z darovanjem za uboge podpirane od Vincencijeve družbe. Društvo. predstojnik.

Dr. A. Jarc.

O spovedi pri porcijunkuli. („Quartalschrift.“) Kapucini imajo že delj časa predpravico (privilegij), da se sme spoved za ta odpustek že dva dni pred tem praznikom opraviti. Njihovi „general“ se je obernal do sv. Očeta s prošnjo, da bi to milost dodelili vsim vernim, in sicer tako, da bi mogli že ves teden pred porcijunkulo spoved opraviti. Prošnja je bila le deloma uslišana, in sicer tako, da se sme spoved že 30. julija opraviti.

Zastran spovedi in sv. obhajila je toraj do sedaj določeno:

1.) Kdor ima navado, vsak teden spoved opravljati, nima zastran porcijunkule nič posebnega opraviti. —

2.) V škofijah, v katerih velja privilegij, da se z eno spovedjo zadobe vsi odpustiki 14 dni, velja ta spoved tudi za porcijunkulo. (Pri nas ta privilegij zdaj še ne velja. Op. vred.)

3.) Kdor ne hodi vsak teden k spovedi, zamore že 30. julija svojo spoved opraviti.

4.) Sveto obhajilo zamore že pred ta dan prejeti, in ni dolžnost to storiti v frančiškanski cerkvi.

Opomniti moramo pa, da se za zadobitev popolnega odpustka cerkev mora obiskati ne pred, temveč še le od sobote popoldan dalje. —

Umrli je zadnjič v tukajšnji hiralnici po mučni bolezni č. g. Peter Berčič. Rojen je bil leta 1854 v Stari Loki, v duhovnika posvečen leta 1879. Služboval je najprevo v Polhovem Gradcu, potem v Kočevju in nad 12 let v Starem Logu. Dne 1. julija t. l. se je vsled bolezni preselil v tukajšnjo hiralnico N. v m. p.

Kako sodi protestant o češčenju Marijinem? Znani jezuit, P. Weninger, ameriški misijonar, pripoveduje v svoji knjigi „katoličanstvo, luteranstvo in nevera“ naslednjo dogodbico:

„Sešel sem se z nekim francoskim častnikom na potu iz Pariza v Ameriko. Bil je protestantovske vere, za ženo pa je imel katoličanko ter dal tudi svoje otroke v katoliški veri vzgojiti. Med potjo sva se pogovarjala o marsičem in slednjič tudi o — veri. Rekel mi je: „Najbolj mi je všeč pri katoličanih to, da Marijo tako visoko cenijo in časte. Vedite, jaz sem protestant, pa zelo rad vidim, ako moja žena z otroki moli: sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro! Poslušajte, kaj se mi je prigodilo v Parizu. Nastal je l. 1848 delavski punt; General Bignau (reci: Binjó) je jezdil poleg moje hiše ter mi zaklical: Prijatelj, pridi ven v obrambo! Hitro sem napravil svojo oporoko, objel še enkrat ženo in otroke ter šel puntarjem nasproti.

Bil je strašen trenotek. Vojskoval sem se sicer v Algiru že večkrat in močno, a v takem boju še nisem bil, kakor takrat, ko smo terčili z delavskimi puntarji skupaj. Ko so krogle žvižgale okrog moje glave, spomnil sem se molitve svojih dobrih otrok. Na konju sedeč, sredi najljutejšega boja sem zaklical iz dna serca: „Sveta Marija, Mati Božja, prosi za-me!“ Nič se mi ni zgodilo! Ta očividna pomoč je še bolj pomnožila v meni spoštovanje in zaupanje do Marije.“

Veleč. g. Franc Kcsmelj, kranjski duhovnik v Ameriki, biva zdaj s tremi drugimi duhovniki iz Amerike v naši domovini. Na Kranjsko grede je potoval skozi Francosko, zgornje Špansko, Nemčijo. Dunaj ter slednjič prišel v Ljubljano. Na Jesenicah je imel pretečeno nedeljo „novo mašo“ — četudi je že več let duhovnik — namreč prvo sv. mašo med domačimi. Jeseniški gospod župnik in drugi ljudje so ga bili zelo veseli v svoji sredi; zbralo se je ljudstva obilno; priterkavalo in streljalo je. Gospod poda se v Rim in sredi septembra se verne zopet Ameriko — med svoje ovčice.

Avstr. vladarji, veliki častilci najsv. Zakramenta. (Cesar Franc Jožef I.) Z velikim sijajem se je veršila procesija sv. Rešnjega Telesa leta 1886. Vdeležili so se je najvišji dvor, ministri in visoki dostojanstveniki, generali in občinski svet. Za Najsvetejšim je pa korakal Nj. Veličanstvo cesar z gorečo svečo, spremljan od nadvojvod; — Najsvetejše pa je nosil kardinal knezonadškof dunajski. Krasoto uniform in bliščečih redovnih zvezd, vojaški blesk in razkošje dvornega obredništva je pa prekosila velika pobožnost Nj. Veličanstva cesarja. To je bila podoba, da ne more biti veselejše. Vladar 40 milijonov podložnikov je pred vsem svetom spoznal svojo vero. Najvišjemu je dal čast in svojim podložnim izgled prave vernosti. Veliko tujcev je bilo tistikrat na Dunaju, med njimi mnogo drugovercev; a vse je preobladala pobožnost vladarjeva ter resnoba in zvišenost te svečanosti. Naj bi Gospod Bog našega plemenitega vladarja, ki tudi sredi kroninega bleska ne pozabi na vero, temveč jo brez strahu priča, še dolgo ohranil njegovim narodom!

Podobno dogodbo pripovedujejo tudi iz prvih vladarskih let cesarjevih. Bolj kakor navadno so bile natlačene dunajske „praterske ulice“ dne 8. grudnia 1852 z ljudmi in vozovi. Praznik neomadeževanega Spočetja Marijinega in prijazno vreme je zvabilo na tisoče ljudi v Prater. Kar pride duhovnik, ki nese sv. popotnico nekemu bolniku. Množice se umikajo, večina se jih odkrije, malokateri pripognejo kolena. Na mah obstane sredi množice dvorni voz. Iz njega stopi z odkrito glavo postaven mladenič, pade na kolena, in duhovnik mu podeli blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom: bil je cesar Franc Jožef Avstrijski. Tu imamo zopet lep izgled, kako se vladar z živo vero ponižno klanja — najvišjemu Vladarju. Kako lep izgled za marsikaterega mlačnega Avstrijanca!

Dobrotni darovi.

Za bratovščino za duše v vseh: Neimenovana 30 kr.

Za monsign. Jeranoco dijaško mizo: Neimenov. 2 gl.

Za kruhe sv. Antona: Č. g. Anton Jamnik, župnik v Sorici 3 gl.

(Drugi darovi prih.)